

го по често отъ по напредъ, къмъ всѣки конникъ даже присѣдинявали по единъ велитъ, когото той прѣнасялъ, въ случай на нужда, на коня си. Такъвъ родъ съединение на конницата съ легката пѣхота особено се забѣлѣзва у Цезаря. Неговата конница почти всѣкога била по малобройна отъ конницата на противникитѣ му, и за това той я поддържалъ съ легката пѣхота и даже съ тѣжката, както напримѣръ, при Фарсалъ — съ 6 кохорти, а при Уцита — съ цѣлия 5-ий легионъ и легката пѣхота, при това и въ двата случая съ голѣмъ успѣхъ.

Начина на дѣйствиата на разнитѣ родове войски, легионитѣ и арминитѣ билъ подобенъ на по напредъшния. Боя начевала легката пѣхота; слѣдъ туй 1-та линия извършвала нападението, а другитѣ двѣ я поддържали, като подкрѣпявали по слабитѣ или застрашаванитѣ пунктове, или прикривали фланговетѣ, или пъкъ увеличавали дължината на фронта. Легката пѣхота прикривала или поддържала всичкитѣ дѣйствия на тѣж-

ката пѣхота и конницата, а тѣзи послѣдната извършвала нападения въ малки отдѣления и често въ цѣли маси съвокупно, прѣимущественно на единъ отъ фланговетѣ. Противъ партянитѣ и нумидийцитѣ армиитѣ често дѣйствували настѣпателно-отбранително въ строй на четверожгълникъ. Но, дѣйствувайки по този начинъ противъ партянитѣ, Крассъ билъ разбитъ отъ тѣхъ, а Антоний едва можалъ да ги отблъсне.

Въобще сраженията въ това време прѣдставляватъ извѣрѣдно разнообразие въ употреблението на разнитѣ родове войски въ съвкупность и въ срѣдствата за одържанieto на побѣдитѣ. Въ това отношение най високо отъ всички стоятъ сраженията на Цезаря, сжщо, както и самъ той, като тактикъ, стои по горѣ отъ всички прѣдшествували го и послѣдующи слѣдъ него полководци въ древността. Тактиката при него достигнала, може да се каже, най висока степенъ на развитие въ древнитѣ времена.

§ 4.

Ватрѣшното устройство и духа на войскитѣ.

Въ началствуванieto, образованието, издържанieto, военния рѣдъ и въобще въ ватрѣшното устройство и духа на римскитѣ войски въ това време се забѣлѣзватъ голѣми промѣнения.

Званието на диктатора станало цѣль и орждие на честолюбцитѣ, които се стрѣмили къмъ върховната власть, и се давало почти непрѣкъснато. На легатитѣ полководцитѣ взели вече да повѣрватъ началствуванieto надъ единъ или нѣколко легиона. Това звание се обърнало, единъ видъ, въ старший отъ подчиненнитѣ на полководца военачалнически чинове. При това и число-

то на легатитѣ се умножило. Тѣй, Помпей въ войната съ морскитѣ разбойници ималъ 15, а Цезарь въ Галлия — 10 легати, които обикновено началствували надъ легионитѣ и отрядитѣ. Военнитѣ трибуни началствували надъ кохортитѣ, а надъ центуриитѣ въ кохортитѣ — центуриони, отъ които старшиятъ центурионъ отъ 1-та центурия на 1-та кохорта, продължавалъ да се нарича примипилъ и той ималъ мѣсто и гласъ въ военния съвѣтъ.

Военнитѣ упражнения били сжщитѣ, каквито и по напредъ, само че не между гражданитѣ, а въ войскитѣ, особено въ Помпеевитѣ и